

อธิบายสัญลักษณ์และคำย่อ

การใช้อักษรย่อ

อักษรย่อชื่อคัมภีร์ใน วิชา นิพนธ์เล่มนี้ ใช้อ้างอิงจากคัมภีร์พระไตรปิฎก คือ พระไตรปิฎกภาษาไทย ฉบับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ๒๕๓๕, พระไตรปิฎกภาษาบาลี ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ๒๕๐๐ พร้อมด้วยคัมภีร์อรรถกถาภาษาไทย ฉบับมหาวิทยาลัย นอกจากนี้ยังอ้างอิงจากคัมภีร์ไบเบิลของคริสต์ศาสนา เรียงตามลำดับดังต่อไปนี้

๑. คัมภีร์ของพระพุทธศาสนา

พระวินัยปิฎก

วิ.ป. (บาลี)	=	วินัยปิฎก ปริวารวคฺคปาติ (ภาษาบาลี)
วิ.ม. (ไทย)	=	วินัยปิฎก มหาวรรค (ภาษาไทย)

พระสุตตันตปิฎก

ที. ส. (ไทย)	=	สุตตันตปิฎก ทีฆนิกาย สีลขันธวรรค	(ภาษาไทย)
ที. ปา. (ไทย)	=	สุตตันตปิฎก ทีฆนิกาย ปาฏิกวรรค	(ภาษาไทย)
ม. มุ. (ไทย)	=	สุตตันตปิฎก มัชฌิมนิกาย มูลปณณาสก	(ภาษาไทย)
ม. ม. (ไทย)	=	สุตตันตปิฎก มัชฌิมนิกาย มัชฌิมปณณาสก	(ภาษาไทย)
ม. อุ. (ไทย)	=	สุตตันตปิฎก มัชฌิมนิกาย อุปริปณณาสก	(ภาษาไทย)
ส.ส. (บาลี)	=	สุตตันตปิฎก สักกยนิคาย สกถวคฺคปาติ (ภาษาบาลี)	
ส.ส. (ไทย)	=	สุตตันตปิฎก สังยุตตนิกาย สกถวรรค	(ภาษาไทย)
ส. สพา. (ไทย)	=	สุตตันตปิฎก สังยุตตนิกาย สพายตนวรรค	(ภาษาไทย)
อง. ติก. (ไทย)	=	สุตตันตปิฎก อังคุตตรนิกาย ติกนิบาต	(ภาษาไทย)
อง. จตุกก. (ไทย)	=	สุตตันตปิฎก อังคุตตรนิกาย จตุกกนิบาต	(ภาษาไทย)
อง. ปญจก. (ไทย)	=	สุตตันตปิฎก อังคุตตรนิกาย ปญจกนิบาต	(ภาษาไทย)
อง. อฏฐก. (ไทย)	=	สุตตันตปิฎก อังคุตตรนิกาย อฏฐกนิบาต	(ภาษาไทย)

อจ. ทสก. (ไทย)	=	สูตรตันตปิฎก อังคุตตรนิกาย ทสกนิบาต	(ภาษาไทย)
ขุ.ธ. (บาลี)	=	สูตรตันตปิฎก ขุททกนิกาย ธรรมปทปาติ (ภาษาบาลี)	
ขุ.ธ. (ไทย)	=	สูตรตันตปิฎก ขุททกนิกาย ธรรมบท	(ภาษาไทย)
ขุ.อุ. (ไทย)	=	สูตรตันตปิฎก ขุททกนิกาย อุทาน	(ภาษาไทย)
ขุ.อิติ. (ไทย)	=	สูตรตันตปิฎก ขุททกนิกาย อิติวุตตก (ภาษาไทย)	
ขุ.สุ. (ไทย)	=	สูตรตันตปิฎก ขุททกนิกาย สุตตนิบาต	(ภาษาไทย)
ขุ.เถร. (ไทย)	=	สูตรตันตปิฎก ขุททกนิกาย เถรคาถา (ภาษาไทย)	
ขุ.ม. (ไทย)	=	สูตรตันตปิฎก ขุททกนิกาย มหานิเทศ (ภาษาไทย)	
ขุ.ป. (ไทย)	=	สูตรตันตปิฎก ขุททกนิกาย ปฏิสัมภิทามรรค (ภาษาไทย)	

พระอภิธรรมปิฎก

อภิ.สง. (บาลี)	=	อภิธรรมปิฎก ฌมมสังคณีปาติ (ภาษาบาลี)	
อภิ.สง. (ไทย)	=	อภิธรรมปิฎก ธรรมสังคณี (ภาษาไทย)	
อภิ.วิ. (บาลี)	=	อภิธรรมปิฎก วิภังคปาติ (ภาษาบาลี)	
อภิ.วิ. (ไทย)	=	อภิธรรมปิฎก วิภังค์ (ภาษาไทย)	

ปกรณวิเสศ

เนตฺติ. (ไทย)	=	เนตติปกรณ์ (ภาษาไทย)	
วิสุทฺธิ. (ไทย)	=	วิสุทธีมรรคปกรณ์ (ภาษาไทย)	
วิมุตฺติ. (ไทย)	=	วิมุตติมรรค (ภาษาไทย)	

อรรถกถาพระวินัยปิฎก

วิ.จ.อ. (ไทย)	=	วินัยปิฎก สมันตปาสาทิกา จุฬวรรคอรรถกถา (ภาษาไทย)	
---------------	---	--	--

อรรถกถาพระสูตรตันตปิฎก

ที. ส. อ. (ไทย)	=	ทีฆนิกาย สุมังคลวิลาสินี สัตถกวรรคอรรถกถา	(ภาษาไทย)
ที. ม. อ. (ไทย)	=	ทีฆนิกาย สุมังคลวิลาสินี มหาวรรคอรรถกถา	(ภาษาไทย)
ที. ปา. อ. (ไทย)	=	ทีฆนิกาย สุมังคลวิลาสินี ปาฏิการวรรคอรรถกถา	(ภาษาไทย)
ม. ม. อ. (ไทย)	=	มัชฌิมนิกาย ปญฺญาสูทนี มูลปณณาสกอรรถกถา	(ภาษาไทย)

ส.นิ.อ. (ไทย)	= สังยุตตนิกาย สार्वถูปกาสิณี นิทานวรรคอรธธกธา	(ภาษาไทย)
อง. เอกก. อ. (ไทย)	= อังคุดตริกานาย มโนรลปฺรณี เอกกนิบาตอรธธกธา	(ภาษาไทย)
บ.บ.อ. (ไทย)	= บ.บ.ทกนิกาย ปรมัตถโชติกา บ.บ.ทกปาฐอรธธกธา	(ภาษาไทย)
บ.ธ.อ. (ไทย)	= บ.บ.ทกนิกาย ธรรมบทธอรธธกธา	(ภาษาไทย)
บ.อ.อ. (ไทย)	= บ.บ.ทกนิกาย ปรมัตถทีปนี อุทานอรธธกธา	(ภาษาไทย)
บ.อิติ.อ. (ไทย)	= บ.บ.ทกนิกาย ปรมัตถทีปนี อิติวุตตกอรธธกธา	(ภาษาไทย)
บ.เถรี.อ. (ไทย)	= บ.บ.ทกนิกาย ปรมัตถทีปนี เถรีคาถาอรธธกธา	(ภาษาไทย)
บ.ชา.อ. (ไทย)	= บ.บ.ทกนิกาย ชาดกอรธธกธา	(ภาษาไทย)
บ.ม.อ. (ไทย)	= บ.บ.ทกนิกาย มหานิทเทศอรธธกธา	(ภาษาไทย) 1
บ.จู.อ. (ไทย)	= บ.บ.ทกนิกาย สัทธัมมปัชโชติกา จูฬนิเทศอรธธกธา	(ภาษาไทย)
บ.ปฎิ.อ. (ไทย)	= บ.บ.ทกนิกาย ปฏิสัทธิทามรรคอรธธกธา	(ภาษาไทย)

อรธธกธาพระอภิธรรมปิฎก

อภิ.สง.อ. (ไทย)	= พระอภิธรรมปิฎก ธรรมสังคณี	อัฐสาสนีอรธธกธา	(ภาษาไทย)
อภิ.วิ.อ. (ไทย)	= พระอภิธรรมปิฎก วิภังค์ สัมโมหวิโนทนีอรธธกธา		(ภาษาไทย)

อรธธกธาปกรณ์วิเสส

สง.ค. (ไทย)	= อภิธัมมัตถสังคหะ (ภาษาไทย)
-------------	------------------------------

ฎีกาปกรณ์วิเสส

ปรมัตถ (ไทย)	= ปรมัตถทีปนี อภิธัมมัตถสังคหะฎีกา (ภาษาไทย)
--------------	--

(๒) การระบุหมายเลขย่อ

(๒.๑) การอ้างอิงพระไตรปิฎกภาษาไทย ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ระบุชื่อ คัมภีร์ และระบุ เล่ม / ชื่อ / หน้า ตามลำดับ เช่น ที.ม. (ไทย) ๑๐ / ๔๐๒ / ๓๓๕ – ๓๓๗. หมายถึง คัมภีร์พระสุตตันตปิฎก ทีฆนิกาย มหาวรรค ภาษาไทย เล่มที่ ๑๐ ชื่อที่ ๔๐๒ หน้า ๓๓๕ – ๓๓๗

(๒.๒) การอ้างอิงคัมภีร์อรรถกถาแปล ฉบับมหามกุฏราชวิทยาลัย

ในกรณี ๒ ตอน ระบุชื่อคัมภีร์/เล่ม/หน้า เช่น ขุ.ชา.อ. (ไทย) ๕๓/๔๕๘ หมายถึง คัมภีร์พระสูตรตันตปิฎก ขุททกนิกาย อรรถกถาชาดก ภาษาไทย ฉบับมหามกุฏราชวิทยาลัย เล่มที่ ๕๓ หน้า ๔๕๘.

ในกรณี ๓ ตอน ระบุชื่อคัมภีร์/เล่ม/ภาค/หน้า เช่น อภิ.วิ.อ. (ไทย) ๒/๑/๕๕๕ หมายถึง คัมภีร์พระอภิธรรมปิฎก วิกิঙ্ค์ สัมโมหวิโนทนีอรรถกถา ภาษาไทย ฉบับมหามกุฏราชวิทยาลัย เล่มที่ ๒ ภาค ๑ หน้า ๕๕๕.

ในกรณี ๔ ตอน ระบุชื่อคัมภีร์/เล่ม/ภาค/ตอน/หน้า เช่น ขุ.ธ.อ. (ไทย) ๑/๒/๑/๑๐ หมายถึง คัมภีร์พระสูตรตันตปิฎก ขุททกนิกาย ธรรมบทอรรถกถา ภาษาไทย ฉบับมหามกุฏราชวิทยาลัย เล่ม ๑ ภาค ๒ ตอน ๑ หน้า ๑๐.

(๒.๓) การอ้างอิงปกรณ์วิเสส

เนตติปกรณ์ จะแจ้ง หน้า เช่น เนตติ.(ไทย) ๔๐ หมายถึง เนตติปกรณ์ หน้า ๔๐ ฉบับพระคันธสาราภิวงศ์ แปลและอธิบาย.

วิสุทธิมรรคปกรณ์ จะแจ้ง ชื่อ หน้า เช่น วิสุทธิ.(ไทย) ๔๒๑/๗๓๑. หมายถึง วิสุทธิมรรคปกรณ์ ชื่อ ๔๒๑ หน้า ๗๓๑ ฉบับ ๑๐๐ ปี สมเด็จพระพุทธาจารย์ (อาจ อาสภมหาเถร).
วิมุตติมรรค จะแจ้ง หน้า เช่น วิมุตติ.(ไทย) ๑๗๕ หมายถึง วิมุตติมรรค หน้า ๑๗๕ ฉบับแปลจากภาษาอังกฤษ โดยพระเทพโสภณ (ประยูร ธมฺมจิตฺโต) และคณะ.

(๒.๔) การอ้างอิงอรรถกถาปกรณ์วิเสส

อภิธัมมัตถสังคหะ จะแจ้ง หน้า เช่น สุกคหะ.(ไทย) ๖๐ หมายถึง อภิธัมมัตถสังคหปกรณ์ ภาษาไทย หน้า ๖๐ ฉบับแปลโดยพระคันธสาราภิวงศ์

(๒.๕) การอ้างอิงฎีกาปกรณ์วิเสส

ปรมัตถทีปนี อภิธัมมัตถสังคหะฎีกา จะแจ้ง หน้า เช่น ปรมตฎ. (ไทย) ๒๕๕ หมายถึง ปรมัตถทีปนี อภิธัมมัตถสังคหะฎีกา ภาษาไทย หน้า ๒๕๕ ฉบับแปลโดยพระคันธสาราภิวงศ์

๒. คัมภีร์ของคริสต์ศาสนา

พระคริสตธรรมคัมภีร์ ภาษาไทย จะแจ้งบทและข้อ เช่น เลวินิติ ๑๕ : ๑๘ หมายถึง พระคริสตธรรมคัมภีร์ เลวินิติ บทที่ ๑๕ ข้อที่ ๑๘ ฉบับสมาคมพระคริสตธรรมไทย